Antykorupcyjna Konwencja OECD

W dniu 21 listopada 1997 roku, na konferencji negocjacyjnej została zatwierdzona Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych (OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials In International Business Transactions).

Podpisanie Konwencji było momentem przełomowym w walce z międzynarodową korupcją, reprezentującym wspólne zobowiązanie rządów wiodących uprzemysłowionych państw, prowadzących interesy z zagranicznymi inwestorami. Konwencja weszła w życie w 1999 roku.

Antykorupcyjna Konwencja OECD jest pierwszym międzynarodowym instrumentem skupiającym się na "stronie dostarczającej" w ramach transakcji korupcyjnej, to znaczy osobie, bądź podmiocie, który oferuje, obiecuje, bądź wręcza łapówkę.

Konwencja zobowiązuje państwa sygnatariuszy Konwencji do penalizacji przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych. Zaś przestępstwo przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego zdefiniowano w Konwencji jako "umyślne proponowanie, obiecywanie lub dawanie przez jakąkolwiek osobę jakiejkolwiek nienależnej korzyści majątkowej lub innej korzyści zagranicznemu funkcjonariuszowi publicznemu, zarówno bezpośrednio, jak i poprzez pośredników, dla takiego funkcjonariusza lub dla osoby trzeciej, w celu skłonienia tego funkcjonariusza do działania lub powstrzymania się od działania w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, w celu otrzymania lub utrzymania możliwości prowadzenia działalności gospodarczej lub zapewnienia sobie innej nienależnej korzyści w prowadzeniu międzynarodowej działalności gospodarczej"[*].

Angel Gurria, Sekretarz Generalny OECD, w słowie wstępnym do jednego z dorocznie tworzonych raportów Grupy Roboczej do spraw Przekupstwa OECD (OECD Working Group on Bribery) napisał, że kiedy Rada OECD przyjęła Konwencję, pomysł skoordynowanych, międzynarodowych działań mających na celu walkę z przekupstwem zagranicznych funkcjonariuszy publicznych był rewolucyjny. Przedsiębiorstwa postrzegały bowiem łapówki jako naturalny element biznesu, a władze państwowe nie skupiały swojej uwagi na tym przestępstwie. Dzięki nieustępliwym standardom Konwencji oraz procesom monitorującym Grupy Roboczej do spraw Przekupstwa OECD, która nadzoruje przestrzeganie przez państwa strony postanowień Konwencji, atmosfera dla prowadzenia międzynarodowych interesów, w krótkim czasie znacząco uległa zmianie.

Pomimo, że liczba prowadzonych w sprawie korupcji zagranicznej dochodzeń systematycznie wzrasta, to jednak większość z państw stron Konwencji ciągle nie może wskazać żadnego przypadku ukarania za to przestępstwo. Ponadto, o ile trwające kontrole dowodzą, że następuje ciągły wzrost poziomu świadomości państw stron na temat Konwencji oraz przestępstwa korupcji zagranicznej, to jednak wiele wskazuje na to, że dotarcie do małych i średnich przedsiębiorstw nadal pozostaje wyzwaniem.

Mimo to, Antykorupcyjna Konwencja OECD tworzy solidne podstawy dla zobowiązania państw stron do walki z korupcją i ustanawia mocne i skuteczne normy dla podejmowania dalszych działań.

* Art. 1 pkt 1 Konwencji o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1997 r. (Dz. U. 01.23.264)

Źródła: OECD Working Group on Bribery Annual Report 2008, transparency.org. antykorupcja.edu.pl